

Лауреат премії Президента України для молодих вчених

[Підготувала П. Ніколенко]

#8-9 от 26.04.2007

Молоді вчені

21 лютого у Маріїнському палаці відбулася церемонія нагородження лауреатів Державної премії України в галузі науки і техніки та лауреатів премій Президента України для молодих вчених. Нагадаємо, що про трьох інших політехніків – лауреатів цієї премії – наша газета вже писала (№ 6 від 27 березня ц. р.). Від імені держави Президент України Віктор Ющенко привітав лауреатів та вручив їм почесні відзнаки. «Робота кожного із вас допомагає українцю жити краще, а Українській державі ставати конкурентоспроможнішою», – сказав Президент у своєму виступі на церемонії. Звертаючись до лауреатів премій Президента для молодих вчених, Глава держави висловив переконання, що новий імпульс наукового розвитку України здатна забезпечити саме молода генерація науковців. «Я хотів би подякувати кожному із представників молодого покоління за сумління, яке він присвячує своєму народові, своїй країні», – зазначив В. Ющенко.

На підставі подання Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки премію Президента України для молодих вчених 2006 р. присуджено Олегу Ніконову – кандидату технічних наук, доценту кафедри колісних та гусеничних машин ім. О.О. Морозова, старшому науковому співробітнику Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» за роботу «Розроблення наукових основ, методів і алгоритмів синтезу автоматичних і навігаційних систем транспортних засобів спеціального призначення».

Олег Якович працює на кафедрі колісних та гусеничних машин ім. О.О. Морозова вже 11 років. Свого часу він закінчив середню школу із золотою медаллю, потім з відзнакою інженерно-фізичний факультет нашого університету. До політехнічного Олег Якович вступив не випадково. Вся його родина – батько, мати і старший брат – випускники різних

факультетів нашого вузу, тому задовго до закінчення школи Олег Ніконов твердо вирішив обрати ХПІ.

Ще в студентські роки він захопився наукою: був переможцем всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт, отримав гранти Соросівського студента і аспіранта, пройшов шлях від аспіранта до старшого наукового співробітника, доцента.

Бурхливий розвиток кібернетики визначив обрану їм спеціальність «Робототехнічні системи і комплекси» на кафедрі технічної кібернетики. Важливу роль у його становленні як вченого відіграли професори, доктори наук Ю.Т. Костенко, О.С. Мазманішвілі, Є.Є. Александров, Л.Г. Раскін, Л.М. Любчик та Ю.В. Шкварко. В аспірантуру О.Я. Ніконов вступив на кафедру колісних та гусеничних машин, де зумів прикласти свої знання і здібності для удосконалення вітчизняної бронетехніки. Отже, видатні вчителі, фундаментальна освіта, цілеспрямованість та наполегливість – це основні складові успіху Олега Яковича Ніконова. Завдяки яким, в результаті, і була отримана премія Президента.

Зараз Олег Якович виконує обов'язки заступника завідувача кафедри з наукової роботи і завідувача науково-дослідної лабораторії кафедри. Він є автором 72 публікацій, з них 68 наукового та 4 навчально-методичного характеру. Він – стипендіат Кабінету Міністрів України для молодих вчених 2001–2005 р. р. Щодо науково-дослідної роботи молодого вченого, її результати відображені у 24 доповідях на міжнародних та українських конференціях і впроваджені у навчальний процес шляхом включення їх в лекційні курси для студентів машинобудівних спеціальностей, що готує НТУ «ХПІ» для промисловості України. До речі, Олег Якович дуже позитивно оцінює нове покоління молодих вчених кафедри колісних та гусеничних машин, фахівців у галузі механіки, електричних машин і комплексів, інтелектуальних систем керування. Це асистент Д.Г. Сівих, аспіранти О.Є. Істомін, В.В. Підашов, О.Є. Скворчевський, які найближчим часом представлять свої кандидатські дисертації до захисту. Кафедрою створені всі умови для плідної праці і наукових досліджень молодих вчених. Так, серед її викладачів і наукових співробітників – 5 докторів технічних наук, 6 лауреатів Державних премій і премії Президента України, 2 академіки Академії наук Вищої школи України. Тут видається Всеукраїнський журнал «Механіка та машинобудування», працює спеціалізована вчена рада СДР 64. 050. 01 із захисту докторських дисертацій, в якій захистили докторські дисертації завідувачі кафедр нашого університету П.О. Качанов, В.Б. Самородов, М.А. Ткачук, В.Є. Ведь.

Уже цього року О.Я. Ніконов збирається захищати докторську дисертацію за матеріалами, що були подані на здобуття премії Президента. Консультантом дисертації є видатний вчений в галузі транспортного машинобудування, завідувач кафедри колісних та гусеничних машин ім. О.О. Морозова НТУ «ХПІ», професор Є.Є. Александров. Ця наукова праця фактично продовжує роботу, відзначену премією Президента. Вона пов'язана з актуальною проблемою синтезу вискоєфективних інтелектуальних систем керування автоматичних і навігаційних систем транспортних засобів спеціального призначення за допомогою нейрокібернетичного підходу та методів еволюційного моделювання. Робота об'єднує 42 наукові праці, а також низку методичних праць за період 1997–2004 р. р. Результати досліджень дозволили суттєво поліпшити характеристики автоматичних і навігаційних

систем транспортних засобів спеціального призначення, що їх випускають ВАТ «Харківський тракторний завод ім. С.Орджонікідзе», КП Харківське конструкторське бюро з машинобудування ім. О.О. Морозова та ДП «Завод ім. Малишева». Результати роботи також впроваджені на НВП «ХАРТРОН-АРКОС» і Львівському науково-дослідному радіотехнічному інституті при створенні цифрових блоків діагностики і керування системами та агрегатами транспортних засобів спеціального призначення.

Бажаємо Олегу Яковичу успішного захисту докторської дисертації, подальших видатних наукових досягнень та ніколи не зупинятися на досягнутому.